

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та бібліотечної справи

доц. Згуровник Ю. В.
Протокол № 6 від «19» лютого 2020 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ
(назва дисципліни)
Підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)
Спеціальності 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності)
освітньої програми Психологія
(шифр і назва спеціальності)

*Програма навчальної дисципліни
для денної та заочної форм навчання*

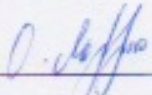
Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості» підготовки бакалавра, галузі знань 053 Соціально-поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, за освітньої програмою Психологія

Розробник: Лазорко Ольга Валеріївна, професор кафедри загальної і соціальної психології та соціології, доктор психологічних наук, доцент

Рецензент: Кульчицька Анна Валеріївна, доцент кафедри педагогічної та вікової психології, кандидат психологічних наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальної і соціальної психології та соціології

протокол № 8 від 22 січня 2020 р.

Завідувач кафедри: (Лазорко О.В.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології
протокол № 5 від 5 лютого 2020 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (підпис) Іванашко О.Є.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиць 1, 2, 3 та 4 (денна та заочна форми навчання, а також бакалаври на базі ОКР м/с денна та заочна).

Таблиця 1

ДФН

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Денна форма навчання	053 Соціально-поведінкові науки	Нормативна	
Кількість годин/кредитів 180 /6		053 Психологія	Рік навчання 2
			Семестр 4-ий
			Лекції 38 год.
			Практичні (семінарські) 36 год.
			Лабораторні 36 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Психологія	Індивідуальні - год.
	Бакалавр		
	Самостійна робота 60 год.		
		Консультації 10 год.	
		Форма контролю: екзамен	

Таблиця 2

ЗФН

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Заочна форма навчання	053 Соціально-поведінкові науки	Нормативна	
Кількість годин/кредитів 180/6		053 Психологія	Рік навчання 2
			Семестр 4-ий
			Лекції 20 год.
			Практичні (семінарські) 10 год.
			Лабораторні 14 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Психологія	Індивідуальні - год.
	Бакалавр		
	Самостійна робота 126 год.		
		Консультації 10 год.	
		Форма контролю: екзамен	

ДФН (м/с)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Денна форма навчання	053 Соціально-поведінкові науки	Нормативна	
Кількість годин/кредитів 150 /5		053 Психологія	Рік навчання 2
			Семестр 3-ий
ІНДЗ: немає	Психологія	Лекції 40 год.	
		Практичні (семінарські) 28 год.	
		Лабораторні 28 год.	
		Індивідуальні - год.	
ІНДЗ: немає	Бакалавр(м/с)	Самостійна робота 44 год.	
		Консультації 10 год.	
		Форма контролю: екзамен	

Таблиця 4

ЗФН (м/с)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Заочна форма навчання	053 Соціально-поведінкові науки	Нормативна	
Кількість годин/кредитів 150 /5		053 Психологія	Рік навчання 2
			Семестр 3-ий
ІНДЗ: немає	Психологія	Лекції 18 год.	
		Практичні (семінарські) 12 год.	
		Лабораторні 10 год.	
		Індивідуальні - год.	
ІНДЗ: немає	Бакалавр (м/с)	Самостійна робота 92 год.	
		Консультації 18 год.	
		Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Мета курсу: ознайомити з основними сучасними тенденціями у розвитку сучасних психологічних уявлень про особистість, ключовим змістом теоретичних зарубіжних та вітчизняних концепцій особистості, найбільш важливими експериментальними фактами, сформувані у студентів уявлення про психологію особистості як теоретичну та практичну галузь знань,

спрямовану на дослідження закономірностей формування та розвитку людини в природі, суспільстві та на індивідуальному життєвому шляху.

Завдання курсу:

- Розкрити зміст теоретичних та емпіричних досліджень, а також психотехнічних практик, які було розроблено у психології особистості у різні історичні періоди;
- Дати загальне уявлення про закономірності формування особистості у біогенезі, соціогенезі та персоногенезі;
- Розглянути проблематику внутрішньої сутності, ціннісно-смыслових конотацій, мотивації, характеру та спрямованості;
- Сформувати уявлення про психологічне здоров'я, нормальний та аномальний розвиток особистості;
- Оволодіти методами психологічної діагностики індивідуально-особистісних якостей та властивостей;
- Висвітлити можливості застосування набутих знань у наданні психологічної допомоги особистості.

У результаті вивчення курсу студент повинен *знати*:

- теоретико-методологічні засади та методи психології особистості;
- зарубіжні та вітчизняні теорії особистості та їх зміст (психоаналіз, біхевіоризм, когнітивна психологія, гуманістична психологія тощо);
- психологічну структуру особистості з точки зору різних наукових концепцій і теорій, індивідуальні та соціально-психологічні закономірності проявів особистості у поведінці й діяльності;
- психологічні чинники, які зумовлюють особливості поведінки та діяльності особистості та критерії їх оцінки.

У результаті засвоєння дисципліни студенти оволодівають *уміннями та навичками*:

- систематизації та аналізу набутих знань з метою кращого розуміння особистості;
- застосування отриманих знань для діагностики норми та відхилень у розвитку особистості;
- професійно-психологічної спостережливості, складання психологічного портрету;
- психологічної діагностики, аналізу та самоаналізу особистості у поведінці й діяльності;
- компетентної побудови корекційно-розвивальної роботи та надання психологічної допомоги клієнту.

Опис дисципліни:

Розглядається поняття особистості у психології. Аналізуються основні компоненти теорії особистості, подаються загальні критерії оцінки теорії особистості.

Розглядаються теорії особистості в зарубіжній психології, такі як класичний психоаналіз та його трансформація, еґо-психологія, диспозиційний напрямок у теоріях особистості, біхевіоральні теорії особистості, гуманістична психологія, екзистенційна психологія.

Подаються основні положення вітчизняних теорій особистості.

Приділяється увага зовнішньому світу особистості (темперамент, характер, здібності, соціальні ролі, мотиваційна сфера, тощо) та внутрішньому світу особистості (конструкт особистості, цінності, спрямованість, духовність, емоційно-вольова сфера, я-концепція, самооцінка, тощо).

Форма організації контролю : іспит.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

У ході опанування навчальним матеріалом курсу «Психологія особистості» студенти набувають загальних і професійних компетенцій:

- Здатність до виокремлення прикладної психологічної проблеми, визначення її детермінації та шляхів розв'язання;
- Здатність до аналізу своєї особистості як майбутнього професіонала та визначення шляхів її саморозвитку й вдосконалення;
- Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- Спроможність діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю;
- Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізаці;
- Здатність використовувати закономірності та методи психології у професійній діяльності;
- Здатність виявляти специфіку психічного функціонування людини з урахуванням особливостей вікових етапів, криз розвитку та факторів ризику;
- Здатність діагностувати психологічні властивості та стани людини, характеристики психічних процесів та проявів у різних видах діяльності;
- Проводити моніторинг особистісного розвитку та соціальної поведінки індивідів та груп;
- Складати психодіагностичні заключення та рекомендації щодо їх використання.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиць 4, 5 та 7.

Таблиця 4

ДФН

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекцій	Практ.	Лабор.	Самост. наб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Вступ до психології особистості. Класичні та сучасні теорії особистості.						
Тема 1. Особистість у системі сучасного наукового знання 1. Предмет та завдання дисципліни «Психологія особистості». Місце дисципліни в системі психологічних знань 2. Категоріальний апарат психології особистості 3. Розвиток та еволюція особистості: біологічні та соціальні фактори	10	2	2		5	1
Тема 2. Методи дослідження особистості 1. Специфіка дослідження та оцінки у психології особистості: основні методи 2. Етичні аспекти психологічного дослідження особистості 3. Вимоги до психологічної теорії. Критерії оцінки теорії особистості.	11	2	2	2	5	
Тема 3. Психодинамічний напрямок в теоріях особистості. Трансформації психоаналітичної теорії особистості. 1. Психоаналітична теорія Фрейда. 2. Загальні положення індивідуальної теорії особистості А. Адлера 3. Аналітична психологія К. Юнга 4. Егопсихологія та пов'язані з нею напрямки в теорії особистості: Карен Хорні, Еріх Фромм, Ерік Еріксон	16	4	4	2	5	1
Тема 4. Диспозиційний напрямок в теорії особистості. Підхід до особистості з позиції факторного аналізу. 1. Г. Олпорт: диспозиціональна теорія особистості. 2. Факторна теорія особистості: Дж. Гілфорд. П'ятифакторна модель особистості.	15	4	4	2	5	

3. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела 4. Теорія типів особистості Г. Айзенка						
Тема 5. Біхевіоральні теорії особистості. Соціально-когнітивний напрямок в теоріях особистості. 1. Класична теорія зумовленості І.Павлова та її подальший розвиток. 2. Біхевіоризм Дж.Уотсона та Скінера. Біхевіоральна стратегія вивчення особистості. 3. Стимул-реактивна теорія особистості: Дж. Доллард та Н. Міллер. 4. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури. Теорія соціального наочіння Дж. Роттера.	14	4	2	2	5	1
Тема 6. Когнітивний напрямок в теорії особистості. 1. Основи когнітивної теорії. Основні поняття та принципи. 2. Когнітивна теорія особистості Дж.Келлі 3. Теорія когнітивного диссонанса: Л.Фестингер. 4. Когнітивно-афективна теорія особистості: У.Мішел.	11	2	2	2	5	
Тема 7. Гуманістичні теорії особистості. Феноменологічний напрямок в теорії особистості. Екзистенційні теорії особистості. 1. Гуманістичний напрямок в теорії особистості: А.Маслоу. 2. К.Роджерс: феноменологічна теорія особистості. 3. Особистість в логотерапії В. Франкл. 4. Екзистенційні теорії особистості.	12	2	2	2	5	1
Тема 8. Інші зарубіжні теорії особистості 1. Основні принципи транзактного аналізу Е.Берна. 2. Психосинтез: Роберто Ассаджіолі 3. Трансперсональна психологія: Станіслав Грофф 4. Курт Левін та теорія поля. Гештальт-психологія	13	2	4	2	5	
Тема 9. Особистість у теоріях вітчизняних вчених радянської доби. 1. Л.С.Виготський: культурно-історична теорія розвитку. 2. Концепція «людинознавства» Б. Г. Ананьєва та	16	4	2	2	5	3

<p>філософсько-психологічна концепція С.Л.Рубінштейна</p> <p>3. Особистість у теорії діяльності О. М. Леонтьєва</p> <p>4. Українська психологічна школа та концепції особистості (Г.С.Костюк, В.А.Роменець, В.Ф.Моргун, В.О.Моляко, Б.Й.Цуканов, І.А.Зязюн, І.Д.Бех, С.Д.Максименко та ін.)</p>						
Разом за модулем 1	120	26	24	16	45	7
Змістовий модуль 2. Психологічна характеристика особистості						
<p>Тема 1. Ідивідні властивості особистості та їх роль у розвитку особистості</p> <p>1. Концепція психоенергетичної цілісності людини</p> <p>2. Людська психіка і психічне</p> <p>3. Біопсихічна підструктура особистості</p>	13	2	4	4	3	
<p>Тема 2. Особистість в соціогенезі.</p> <p>1. Соціогенетичні джерела розвитку особистості</p> <p>2. Порівняльні дослідження особистості в різних культурах</p> <p>3. Особистість та соціальна група. Соціалізація особистості</p> <p>4. Дослідження особистості в етнопсихології. Національний характер</p>	13	4	2	4	3	
<p>Тема 3. Персоногенез особистості. Індивідуальність особистості та її життєвий шлях</p> <p>1. Загальна характеристика індивідуальності. Особистісна зрілість. Психічне здоров'я</p> <p>2. Особистість та характер. Акцентуації характеру.</p> <p>3. Життєва стратегія та життєва позиція особистості</p> <p>4. Психологічний захист та копінг-стратегії особистості</p>	14	4	2	4	3	1
<p>Тема 4. Розвиток і формування особистості</p> <p>1. Психологічна активність людини як основа еволюції її особистості</p> <p>2. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості</p> <p>3. «Я -концепція» особистості. Самосвідомість та самооцінка</p>	12	2	2	4	3	1
<p>Тема 5. Тенденції розвитку сучасної психології особистості</p> <p>1. Можливості психологічної діагностики</p>	12	2	2	4	3	1

структури особистості 2. Психотерапія як спосіб особистісного зростання сучасної людини 3. Сучасні напрями прикладної психології особистості						
Разом за модулем 2	60	12	12	18	15	3
Всього годин:	180	38	36	36	60	10

Таблиця 5

ЗФН

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекцій	Практ.	Лабор.	Самост. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Вступ до психології особистості. Класичні та сучасні теорії особистості.						
Тема 1. Особистість у системі сучасного наукового знання. Методи дослідження особистості. 1. Предмет та завдання дисципліни «Психологія особистості». Місце дисципліни в системі психологічних знань 2. Розвиток та еволюція особистості: біологічні та соціальні фактори 3. Специфіка дослідження та оцінки у психології особистості: основні методи 4. Етичні аспекти психологічного дослідження особистості 5. Вимоги до психологічної теорії. Критерії оцінки теорії особистості.	16	2	1	2	10	1
Тема 2. Психодинамічний та диспозиційний напрямки в теоріях особистості. 1. Психоаналітична теорія Фрейда. 2. Загальні положення індивідуальної теорії особистості А. Адлера 3. Аналітична психологія К. Юнга 4. Егопсихологія та пов'язані з нею напрями в теорії особистості: Карен Хорні, Еріх Фромм, Ерік Еріксон 5. Г. Олпорт: диспозиціональна теорія особистості. 6. Факторна теорія особистості: Дж. Гілфорд. П'ятифакторна модель особистості. 7. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела 8. Теорія типів особистості Г. Айзенка	16	2	1	2	10	1

Тема 7. Гуманістичні теорії особистості. Феноменологічний напрямок в теорії особистості. Екзистенційні теорії особистості. 1. Гуманістичний напрямок в теорії особистості: А.Маслоу. 2. К.Роджерс: феноменологічна теорія особистості. 3. Особистість в логотерапії В. Франкл. 4. Екзистенційні теорії особистості.	21	2	1	2	15	1
Тема 8. Інші зарубіжні теорії особистості 1. Основні принципи транзактного аналізу Е.Берна. 2. Психосинтез: Роберто Ассаджіолі 3. Трансперсональна психологія: Станіслав Грофф 4. Курт Левін та теорія поля. Гештальт-психологія	21	2	1	2	15	1
Тема 9. Особистість у теоріях вітчизняних вчених радянської доби. 1. Л.С.Виготський: культурно-історична теорія розвитку. 2. Концепція «людинознавства» Б. Г. Ананьєва та філософсько-психологічна концепція С.Л.Рубінштейна 3. Особистість у теорії діяльності О. М. Леонтьєва 4. Українська психологічна школа та концепції особистості (Г.С.Костюк, В.А.Роменець, В.Ф.Моргун, В.О.Моляко, Б.Й.Цуканов, І.А.Зязюн, І.Д.Бех, С.Д.Максименко та ін.)	22	2	1	2	16	1
Разом за модулем 1	96	10	5	10	66	5
Змістовий модуль 2. Психологічна характеристика особистості						
Тема 1. Ідивідні властивості особистості та їх роль у розвитку особистості 1. Концепція психоенергетичної цілісності людини 2. Людська психіка і психічне 3. Біопсихічна підструктура особистості	16	2	2	1	10	1
Тема 2. Особистість в соціогенезі. 1. Соціогенетичні джерела розвитку особистості 2. Порівняльні дослідження особистості в різних культурах	18	2	2	1	12	1

3. Особистість та соціальна група. Соціалізація особистості						
4. Дослідження особистості в етнопсихології. Національний характер						
Тема 3. Персоногенез особистості. Індивідуальність особистості та її життєвий шлях	18	2	2	1	12	1
1. Загальна характеристика індивідуальності. Особистісна зрілість. Психічне здоров'я						
2. Особистість та характер. Акцентуації характеру.						
3. Життєва стратегія та життєва позиція особистості						
4. Психологічний захист та копінг-стратегії особистості						
Тема 4. Розвиток і формування особистості	16	2	2	1	10	1
1. Психологічна активність людини як основа еволюції її особистості						
2. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості						
3. «Я -концепція» особистості. Самосвідомість та самооцінка						
Тема 5. Тенденції розвитку сучасної психології особистості	21	2	2		16	1
1. Можливості психологічної діагностики структури особистості						
2. Психотерапія як спосіб особистісного зростання сучасної людини						
3. Сучасні напрями прикладної психології особистості						
Разом за модулем 2	84	10	5	4	60	5
Всього годин:	180	20	10	14	126	10

Таблиця 6

ДФН (м/с)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекцій	Практ.	Лабор.	Самост. наб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Вступ до психології особистості. Класичні та сучасні теорії особистості.						
Тема 1. Особистість у системі сучасного наукового знання	12	4	2	2	3	1

<p>4. Предмет та завдання дисципліни «Психологія особистості». Місце дисципліни в системі психологічних знань</p> <p>5. Категоріальний апарат психології особистості</p> <p>6. Розвиток та еволюція особистості: біологічні та соціальні фактори</p>						
<p>Тема 2. Методи дослідження особистості</p> <p>4. Специфіка дослідження та оцінки у психології особистості: основні методи</p> <p>5. Етичні аспекти психологічного дослідження особистості</p> <p>6. Вимоги до психологічної теорії. Критерії оцінки теорії особистості.</p>	8	2	2	2	2	
<p>Тема 3. Психодинамічний напрямок в теоріях особистості. Трансформації психоаналітичної теорії особистості.</p> <p>5. Психоаналітична теорія Фрейда.</p> <p>6. Загальні положення індивідуальної теорії особистості А. Адлера</p> <p>7. Аналітична психологія К. Юнга</p> <p>8. Егопсихологія та пов'язані з нею напрямки в теорії особистості: Карен Хорні, Еріх Фромм, Ерік Еріксон</p>	10	2	2	2	3	1
<p>Тема 4. Диспозиційний напрямок в теорії особистості. Підхід до особистості з позиції факторного аналізу.</p> <p>5. Г. Олпорт: диспозиціональна теорія особистості.</p> <p>6. Факторна теорія особистості: Дж. Гілфорд. П'ятифакторна модель особистості.</p> <p>7. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела</p> <p>8. Теорія типів особистості Г. Айзенка</p>	9	2	2	2	3	
<p>Тема 5. Біхевіоральні теорії особистості. Соціально-когнітивний напрямок в теоріях особистості.</p> <p>5. Класична теорія зумовленості І.Павлова та її подальший розвиток.</p> <p>6. Біхевіоризм Дж. Уотсона та Скінера. Біхевіоральна стратегія вивчення особистості.</p> <p>7. Стимул-реактивна теорія особистості: Дж. Доллард та Н. Міллер.</p> <p>8. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури. Теорія соціального навчання Дж. Роттера.</p>	9	2	2	2	2	1

Тема 6. Когнітивний напрямок в теорії особистості. 5. Основи когнітивної теорії. Основні поняття та принципи. 6. Когнітивна теорія особистості Дж.Келлі 7. Теорія когнітивного диссонанса: Л.Фестингер. 8. Когнітивно-афективна теорія особистості: У.Мішел.	8	2	2	2	2	
Тема 7. Гуманістичні теорії особистості. Феноменологічний напрямок в теорії особистості. Екзистенційні теорії особистості. 5. Гуманістичний напрямок в теорії особистості: А.Маслоу. 6. К.Роджерс: феноменологічна теорія особистості. 7. Особистість в логотерапії В. Франкл. 8. Екзистенційні теорії особистості.	10	2	2	2	3	1
Тема 8. Інші зарубіжні теорії особистості 5. Основні принципи транзактного аналізу Е.Берна. 6. Психосинтез: Роберто Ассаджіолі 7. Трансперсональна психологія: Станіслав Грофф 8. Курт Левін та теорія поля. Гештальт-психологія	9	2	2	2	3	
Тема 9. Особистість у теоріях вітчизняних вчених радянської доби. 5. Л.С.Виготський: культурно-історична теорія розвитку. 6. Концепція «людинознавства» Б. Г. Ананьєва та філософсько-психологічна концепція С.Л.Рубінштейна 7. Особистість у теорії діяльності О. М. Леонтьєва 8. Українська психологічна школа та концепції особистості (Г.С.Костюк, В.А.Роменець, В.Ф.Моргун, В.О.Моляко, Б.Й.Цуканов, І.А.Зязюн, І.Д.Бех, С.Д.Максименко та ін.)	12	2	2	2	3	3
Разом за модулем 1	87	20	18	18	24	7
Змістовий модуль 2. Психологічна характеристика особистості						
Тема 1. Ідивідні властивості особистості та їх роль у розвитку особистості 4. Концепція психоенергетичної цілісності людини	12	4	2	2	4	

5. Людська психіка і психічне 6. Біопсихічна підструктура особистості						
Тема 2. Особистість в соціогенезі. 5. Соціогенетичні джерела розвитку особистості 6. Порівняльні дослідження особистості в різних культурах 7. Особистість та соціальна група. Соціалізація особистості 8. Дослідження особистості в етнопсихології. Національний характер	12	4	2	2	4	
Тема 3. Персоногенез особистості. Індивідуальність особистості та її життєвий шлях 5. Загальна характеристика індивідуальності. Особистісна зрілість. Психічне здоров'я 6. Особистість та характер. Акцентуації характеру. 7. Життєва стратегія та життєва позиція особистості 8. Психологічний захист та копінг-стратегії особистості	13	4	2	2	4	1
Тема 4. Розвиток і формування особистості 4. Психологічна активність людини як основа еволюції її особистості 5. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості 6. «Я -концепція» особистості. Самосвідомість та самооцінка	13	4	2	2	4	1
Тема 5. Тенденції розвитку сучасної психології особистості 4. Можливості психологічної діагностики структури особистості 5. Психотерапія як спосіб особистісного зростання сучасної людини 6. Сучасні напрями прикладної психології особистості	13	4	2	2	4	1
Разом за модулем 2	63	20	10	10	20	3
Всього годин:	150	40	28	28	44	10

Таблиця 7

ЗФН (м/с)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекцій	Практ.	Лабор.	Самост. роб.	Конс.
-------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------------	-------

Змістовий модуль 1. Вступ до психології особистості. Класичні та сучасні теорії особистості.						
<p>Тема 1. Особистість у системі сучасного наукового знання. Методи дослідження особистості.</p> <p>6. Предмет та завдання дисципліни «Психологія особистості». Місце дисципліни в системі психологічних знань</p> <p>7. Розвиток та еволюція особистості: біологічні та соціальні фактори</p> <p>8. Специфіка дослідження та оцінки у психології особистості: основні методи</p> <p>9. Етичні аспекти психологічного дослідження особистості</p> <p>10. Вимоги до психологічної теорії. Критерії оцінки теорії особистості.</p>	14	2	2	2	6	2
<p>Тема 2. Психодинамічний та диспозиційний напрямки в теоріях особистості.</p> <p>9. Психодинамічна теорія Фрейда.</p> <p>10. Загальні положення індивідуальної теорії особистості А. Адлера</p> <p>11. Аналітична психологія К. Юнга</p> <p>12. Егопсихологія та пов'язані з нею напрямки в теорії особистості: Карен Хорні, Еріх Фромм, Ерік Еріксон</p> <p>13. Г. Олпорт: диспозиціональна теорія особистості.</p> <p>14. Факторна теорія особистості: Дж. Гілфорд. П'ятифакторна модель особистості.</p> <p>15. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела</p> <p>16. Теорія типів особистості Г. Айзенка</p>	14	2	2	2	6	2
<p>Тема 7. Гуманістичні теорії особистості. Феноменологічний напрямок в теорії особистості. Екзистенційні теорії особистості.</p> <p>5. Гуманістичний напрямок в теорії особистості: А. Маслоу.</p> <p>6. К. Роджерс: феноменологічна теорія особистості.</p> <p>7. Особистість в логотерапії В. Франкл.</p> <p>8. Екзистенційні теорії особистості.</p>	17	2	1	2	10	2
<p>Тема 8. Інші зарубіжні теорії особистості</p> <p>5. Основні принципи транзактного аналізу Е. Берна.</p> <p>6. Психосинтез: Роберто Ассаджіолі</p> <p>7. Трансперсональна психологія: Станіслав</p>	15	2	1		10	2

Грофф 8. Курт Левін та теорія поля. Гештальт-психологія						
Тема 9. Особистість у теоріях вітчизняних вчених радянської доби. 5. Л.С.Виготський: культурно-історична теорія розвитку. 6. Концепція «людинознавства» Б. Г. Ананьєва та філософсько-психологічна концепція С.Л.Рубінштейна 7. Особистість у теорії діяльності О. М. Леонтьєва 8. Українська психологічна школа та концепції особистості (Г.С.Костюк, В.А.Роменець, В.Ф.Моргун, В.О.Моляко, Б.Й.Цуканов, І.А.Зязюн, І.Д.Бех, С.Д.Максименко та ін.)	15	2	1		10	2
Разом за модулем 1	75	10	7	6	42	10
Змістовий модуль 2. Психологічна характеристика особистості						
Тема 1. Ідивідні властивості особистості та їх роль у розвитку особистості 4. Концепція психоенергетичної цілісності людини 5. Людська психіка і психічне 6. Біопсихічна підструктура особистості	16	2	2	1	10	1
Тема 2. Особистість в соціогенезі. 5. Соціогенетичні джерела розвитку особистості 6. Порівняльні дослідження особистості в різних культурах 7. Особистість та соціальна група. Соціалізація особистості 8. Дослідження особистості в етнопсихології. Національний характер	16	2	2	1	10	1
Тема 3. Персоногенез особистості. Індивідуальність особистості та її життєвий шлях 5. Загальна характеристика індивідуальності. Особистісна зрілість. Психічне здоров'я 6. Особистість та характер. Акцентуації характеру. 7. Життєва стратегія та життєва позиція особистості 8. Психологічний захист та копінг-стратегії особистості	16	2	2	1	10	1

Тема 4. Розвиток і формування особистості 4. Психологічна активність людини як основа еволюції її особистості 5. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості 6. «Я -концепція» особистості. Самосвідомість та самооцінка	15	1	2	1	10	1
Тема 5. Тенденції розвитку сучасної психології особистості 4. Можливості психологічної діагностики структури особистості 5. Психотерапія як спосіб особистісного зростання сучасної людини 6. Сучасні напрями прикладної психології особистості	14	1	2		10	1
Разом за модулем 2	75	8	5	4	50	8
Всього годин:	150	18	12	10	92	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Основні етапи історії досліджень особистості.
2. Дослідження та оцінка у психології особистості.
3. Системна асиметрія становлення макрохарактеристик людини як умова особистісного розвитку
4. Стадії особистісного розвитку людини
5. Розвиток та еволюція особистості
6. Міра свободи та необхідності в еволюції людини
7. Психічне здоров'я особистості та його критерії.
8. Жіночі теорії особистості.
9. Вільгельм Райх та психосоматика
10. Анна Фрейд та постфрейдисти
11. Структурний психоаналіз Ж.Лакана
12. Архетипічні моделі міжособистісних стосунків
13. Йога та індійська традиція поглядів на особистість
14. Суфізм та ісламська традиція – погляд на особистість
15. Особистість у системі дзен-буддизму
16. Християнський персоналізм Е.Мунье
17. Р.Штейнер і М.Гендель: теософська традиція
18. Онтопсихологія А.Менегетті
19. Персоналістична психологія В.Штерна

20. Психологія свідомості Вільяма Джемса
21. Особистість в «описовій психології» В. Дільтея та Е. Шпрангера
22. Теорії особистості у французькій соціологічній школі.
23. Життєві домагання особистості: феноменологічний та структурно-функціональний підходи (за Т.Титаренко).
24. Концепція духовного саморозвитку особистості (за О.Колісником).
25. Диференціальна психологія особистості.
26. Міжособистісна теорія психіатра Г.Саллівана.
27. Новітні напрямки досліджень у психології особистості.
28. Концепція та класифікація типів особистості у наукових працях О.Ф.Лазурського
29. Концепція українського персоналізму О.Ш.Кульчицького
30. Динамічна функціональна психологічна теорія особистості за К.К.Платоновим.
31. Соціально-психологічна теорія особистості у працях А.В.Петровського.
32. Культурно-психологічна концепція особистості В.В.Рибалки як спроба синтезу вітчизняних і зарубіжних теорій особистості.
33. Психологічні типи особистості за Е.Кречмером.
34. Психологічні типи темпераменту за В.Шелдоном.
35. Сценарна теорія Е.Бьорна.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розділ містить чітку інформацію щодо форм організації поточного та підсумкового контролю знань студентів, розподіл балів за видами робіт, шкалу та критерії оцінювання.

У цьому розділі вказуються принципи визначення рейтингової оцінки за 100-бальною шкалою. Розподіл балів між окремими модулями здійснюється в залежності від питомої ваги модуля в заліковому кредиті. Формою підсумкового контролю знань студентів є модульна контрольна робота (МКР) або екзамен; критерії та розподіл балів за поточне (максимум 40 балів) і підсумкове (максимум 60 балів) оцінювання, а також форми проведення МКР (письмова, тестування, комп'ютерне тестування). Розподіл балів залежить від структури залікового кредиту.

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

12 балів – лабораторний практикум (середнє)

28 балів – практичні заняття

Таблиця 3

Поточний контроль (макс = 40 балів)														Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1										Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	30	30	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4			

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Варій М. Й. Психологія особистості: навч. посібник / М .Й. Варій - К.: Центр учбової літератури, 2008. – 450с.
2. Зейгарник Б. В. Теорії личности в зарубіжній психології / Б. В. Зейгарник. - М.: Изд-во МГУ, 1982. – С. 26-30.
3. Копець Л. В. Психологія особистості: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.
4. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 240 с.
5. Максименко С.Д. Психологія особистості / С.Д. Максименко, К.С.Максименко, М.В.Папуча – К. : Видавництво ТОВ «КММ», 2007. – 296 с.
6. Психология личности в трудах отечественных психологов / Сост. И общая редакция Л.В. Куликова. – СПб.: Питер, 2002. – 480 с.

7. Психология личности в трудах отечественных психологов / Сост. и общая редакция Л.В.Куликова. -СПб. : Питер, 2002. -480 с.
8. Саугстад П. История психологии. От истоков до наших дней / П. Саугстад. – Самара : Издательский Дом «Бахрах-М», 2008. - С. 139-145, 433-436.
9. Семиченко В. А. Психология личности / В. А. Семиченко. – К. : Видавець Ешке О.М., 2001. – С. 29-36.
- 10.Слотина Т В. Психология личности : учебное пособие / Т. В.Слотина. - СПб : Питер, 2008. – 180 с
- 11.Столяренко Л.Д. Психология личности / Л.Д. Столяренко, С.И. Самигын. – Изд. 3-е. – Ростовн/Д: Феникс, 2014. – 520 с .
- 12.Столяренко О Б. Психологія особистості [курс лекцій та практикум] : навч. посіб. / О. Б. Столяренко. - Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори - 2006», 2011. - 200 с.
- 13.Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб.: 2002. – 608 с.

Додаткова

1. Абрамова Г.С. Возрастная психология: Учеб. пособ. для студ. Вузов. – М.: Академия. – 672 с.
2. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – СПб.: Питер, 2001. – 288 с.
3. Асмолов А. Г. Психология личности: культурно-историческое понимание развития человека. – М.: Смысл: Издательский центр «Академия», 2007.– 528 с.
4. Божович Л.И. Психологические закономерности формирования личности в онтогенезе // Вопросы психологии. 1976, № 6. – С. 45-53.
5. Братусь Б.С. Аномалии личности. – М.: Мысль, 1988. - 303 с.
6. Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. – К.: «Центр учбової літератури». – 2007. – 968 с.
7. Додонов Б. И. Эмоция как ценность. – М.: Мысль, 1978. – С. 206-261.
8. Ермолаева М. В. Психология развития: Метод. пособ. для студ. заочной и дистанционной форм обучения. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: Изд-во НПО «МОДЕК», 2008. – 376 с.
9. Крейн У. Теории развития. Секреты формирования личности. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 512 с.
- 10.Кулагина И. Ю. Возрастная психология: Полный жизненный цикл развития человека. Учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений – М.: ТЦ Сфера, 2004. – 464 с.
- 11.Куликов Л.В. Психология личности в трудах отечественных психологов. – СПб.: Питер, 2001. – 420 с.
- 12.Леонгард К. Акцентуированные личности. Пер. с нем. – К.: Вища шк., 1989. – 375 с.14. 1983. – 255 с.
- 13.Ломов Б. Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: Наука, 1984. – 444 с.
- 14.Маклаков А.Г. Общая психология. – СПб.: Питер, 2001. – 592 с.

15. Маслоу А. Психология бытия: Пер. с англ. – М., 1997.
16. Морено Я. Психодрама: Пер. с англ. – М., 2001.
17. Мухина В.С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество: Учеб. для студентов вузов. – М.: Академия, 2003. – 456 с.
18. Мэй Р. Любовь и воля: Пер. с англ. – М., 1997.
19. Мясищев В.Н. Личность и неврозы. – Л., 1960.
20. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2001. – 487 с.
21. Немов Р.С. Психология. Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений. В 3-х кн. – М.: Владос, 1994.
22. Обухова Л. Ф. Возрастная психология. Учебник. – М.: Пед. общество России, 2000. – 442 с.
23. Оллпорт Г.В. Личность в психологии: Пер. с англ. – М., 1998.
24. Психология личности в трудах отечественных психологов. Хрестоматия / Сост. Л.В. Куликов. – СПб., 2000.
25. Психология развития / Г. Крайг. – СПб.: 2003. – 992 с.
26. Психология развития от рождения до смерти. Полный курс психологии развития / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2005. – 416 с.
27. Психология. Учебник / Под ред. А.А. Крылова. – М.: «ПРОСПЕКТ», 1999. – 584 с.
28. Роменець В.А. Історія психології ХІХ – початку ХХ століття: Навч. Посібник. – К., 1995.
29. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер, 2001. – 720 с.
30. Сартр Ж.-П. Бытие и ничто: Опыт феноменологической онтологии: Пер. с фр. – М., 2000.
31. Слотина Т. В. Психология личности: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2008. – 304 с.
32. Столин В.В. Самосознание личности. – М., 1983.
33. Фоменко І.А. Вікова практична психологія. Частина 1: - Конспект лекцій. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2007. – 56 с.
34. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М., 1990.
35. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – М., 1989.
36. Фрейд З. Психология бессознательного: Сб. произведений / Под ред. М.Г. Ярошевского. – М., 1990.
37. Фрейд З. Толкование сновидений. – Ереван, 1991.
38. Фрейд З. Три очерка по теории сексуальности. – М., 1990.
39. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности. – М., 1995.
40. Фромм Э. Душа человека: Пер. с нем. – М., 1992.
41. Хорни К. Наши внутренние конфликты. Конструктивная теория невроза // Психоанализ и культура. – М., 1995.
42. Хорни К. Невротическая личность нашего времени. Самоанализ. – М., 1993.

43. Хухлаева О.В. Психология развития: молодость, зрелость, старость: Учеб. Пособие для студ. высш учебн. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 208 с.
44. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб., 1997.
45. Эриксон Э. Детство и общество. – Обнинск, 1993.
46. Юнг К.Г. Архетип и символ: Пер. с нем. – М., 1991.
47. Юнг К.Г. Либи́до, его метаморфозы и символы: Пер. с нем. – СПб., 1994.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Психологія особистості як наукова і навчальна дисципліна
2. Комплексний підхід до вивчення особистості
3. Диференціація понять «індивід», «особистість», «індивідуальність»
4. Методи дослідження особистості.
5. Етичні аспекти психологічного дослідження особистості
6. Вимоги до психологічної теорії. Критерії оцінки теорії особистості.
7. Психоаналітична теорія З.Фрейда.
8. Загальні положення індивідуальної теорії особистості А. Адлера
9. Аналітична психологія К. Юнга
10. Егопсихологія та пов'язані з нею напрямки в теорії особистості: Карен Хорні, Еріх Фромм, Ерік Еріксон
11. Загальна характеристика диспозиційного напрямку в психології особистості.
12. Диспозиційна теорія особистості Г. Олпорта.
13. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела
14. Теорія типів особистості Г. Айзенка.
15. Класична теорія зумовленості І.Павлова та її подальший розвиток.
16. Біхевіоризм Дж.Уотсона та Скінера. Біхевіоральна стратегія вивчення особистості.
17. Стимул-реактивна теорія особистості: Дж. Доллард та Н. Міллер.
18. Основні принципи трансактного аналізу Е.Берна.
19. Психосинтез: Роберто Ассаджіолі
20. Трансперсональна психологія: Станіслав Грофф
21. Гуманістична теорія А. Маслоу
22. Феноменологічна теорія К. Роджерса
23. Особистість в логотерапії В. Франкла
24. Екзистенційна психологія Р. Мея
25. Загальна характеристика когнітивного підходу
26. Теорія розвитку мислення Ж. Піаже
27. Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі
28. Теорія поля К. Левіна. Гештальт-психологія.
29. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури
30. Теорія соціального навчіння Дж. Роттера.
31. Психологія свідомості В.Джемса
32. Особистість в «описовій психології» В. Дільтея та Е. Шпрангера

33. Теорії особистості у французькій соціологічній школі.
34. Загальна характеристика поглядів вітчизняних вчених на структуру особистості.
35. Концепція «людинознавства» Б. Г. Ананьєва
36. Культурно-історична теорія Л. С. Виготського
37. Особистість у теорії діяльності О. М. Леонтьєва
38. Концепція особистості Г. С. Костюка.
39. Українська психологічна школа та концепції особистості
40. Концепція психоенергетичної цілісності людини
41. Людська психіка і психічне
42. Біопсихічна підструктура особистості .
43. Соціогенетичні джерела розвитку особистості
44. Порівняльні дослідження особистості в різних культурах.
45. Дослідження особистості в етнопсихології. Національний характер.
46. Характер, акцентуації характеру, клінічна типологія характерів, невротична особистість)
47. Психологічна активність людини як основа еволюції її особистості.
48. Поняття спрямованості особистості.
49. Мотивація в структурі особистості. Теорії мотивації.
50. Поняття свідомості та самосвідомості особистості. «Я -концепція» особистості
51. Самоповага та самореалізація особистості
52. Соціалізація особистості. Особистість та група.
53. Діяльність як прояв активності особистості
54. Психічні процеси та активність особистості.
55. Інтереси як стимули активності особистості.
56. Емоції та почуття, їх роль в активності особистості
57. Психічне здоров'я особистості.
58. Факторна теорія особистості: Дж. Гілфорд. П'ятифакторна модель особистості.
59. Психотерапія як спосіб особистісного зростання сучасної людини.
60. Сучасні напрями прикладної психології особистості.
61. Основні етапи історії досліджень особистості.
62. Дослідження та оцінка у психології особистості.
63. Стадії особистісного розвитку людини
64. Міра свободи та необхідності в еволюції людини
65. Психічне здоров'я особистості та його критерії.
66. Вільгельм Райх та психосоматика
67. Анна Фрейд та постфрейдисти
68. Архетипічні моделі міжособистісних стосунків
69. Р.Штейнер і М.Гендель: теософська традиція
70. Онтопсихологія А.Менегетті
71. Персоналістична психологія В.Штерна

72. Психологія свідомості Вільяма Джемса
73. Особистість в «описовій психології» В. Дільтея та Е. Шпрангера
74. Теорії особистості у французькій соціологічній школі.
75. Міжособистісна теорія психіатра Г.Саллівана.
76. Динамічна функціональна психологічна теорія особистості за К.К.Платоновим.
77. Культурно-психологічна концепція особистості В.В.Рибалки як спроба синтезу вітчизняних і зарубіжних теорій особистості.
78. Психологічні типи особистості за Е.Кречмером та В.Шелдоном.